

Kitabu cha Yoeli na Kanisa la Waadventista wa Sabato la Laodikia - Nambari ya Saba

Jeff Pippenger

2025-12-09

Nambari Saba

Katika makala chache za kwanza tuliweka kifungu kutoka The Desire of Ages kinachozungumzia Kristo akiwasilisha mfano wa shamba la mizabibu kwa Wayahudi wabishani. Mfano wa wimbo wa shamba la mizabibu pia ni wimbo wa Musa na wa Mwana-Kondoo wa wale mia moja arobaini na nne elfu, na uvuvio unatufahamisha kwamba "wimbo" katika unabii unawakilisha "uzoefu." Wale mia moja arobaini na nne elfu humfuata Mwana-Kondoo popote aendapo, hivyo watapitia uzoefu uleule kama ule alioupitia Kristo na Musa. Kristo akiwa omega ya historia ya kinabii ya Israeli ya kale na Musa akiwa alfa ya historia ya kinabii ya Israeli ya kale, wote waliishi katika vipindi sambamba ambapo watu wa agano wa awali walikuwa wakiachwa kando na wakati huo huo watu wa agano jipya walikuwa wakichaguliwa. Wale mia moja arobaini na nne elfu wanaimba wimbo wa Musa na wa Mwana-Kondoo kwa kupitia historia ambapo watu wa agano wa awali wanaachwa kando - wakati Bwana anaingia katika agano na watu wake wa mwisho wa agano.

Kinabii, wakati Kristo alipokuwa akiwasilisha mfano, jambo hilo linalingana na Petro alipokuwa akiwahutubia Wayahudi wabishi siku ya Pentekoste. Katika mgogoro wa mwisho, Yesu akiwasilisha mfano kwa Wayahudi wabishi, anawakilisha wale wanaoimba wimbo wa shamba la mizabibu kwa walevi wa Efraimu. Petro anawasilisha wimbo huo huo katika Pentekoste, ila tu anaimba katika kiimbo cha Yoeli. Wimbo wa shamba la mizabibu ni wimbo wa watu wa agano la awali wanaotalikiwa wakati huohuo ambapo watu wa agano jipya wanaingia katika ndoa na Bwana. Wanawali waliovunjika moyo na wakaingia katika kipindi cha kusubiri walikuwa wakingojea ndoa, na utimilifu kamili ungekuwa kwamba wanasubiri kutiwa muhuri kwa wale mia arobaini na nne elfu.

Kitabu cha Yoeli huanza kwa sura yake ya kwanza kikieleza jinsi shamba la mizabibu la Mungu limeharibiwa na wanywaji wa divai na kileo, ambao “divai mpya” imekatiliwa mbali kutoka vinywani mwao. Mara tu Yesu alipowaarifu Wayahudi kwamba ufalme wao ungechukuliwa kutoka kwao na kupewa kundi la wakulima watakaotoa matunda ya kweli ya shamba la mizabibu, Yesu akabadili mwelekeo na kurejelea jiwe la pembe hekaluni lililowekwa kando, lakini lililokusudiwa kuwa jiwe la kilele. Mwanzo ungejirudia mwishoni, na ukweli huu unapowekwa wazi, unaonyeshwa kuwa “wa ajabu.”

Kanuni ya “kutajwa kwa mara ya kwanza” katika Neno la Mungu inatufahamisha kwamba kwa kuwa Yoeli kwanza anashughulikia uharibifu wa shamba la mizabibu, hilo ndilo jambo kuu la ushuhuda wake. Yoeli si peke yake, kwa maana kila nabii mkuu huanza ushuhuda wake kwa kushughulikia dhambi na hali ya kupotea ya Waisraeli.

Katika Isaya ishirini na nane, "wanaume wenye dharau wanaotawala" "Yerusalemu" wamewakilishwa kama "walewi wa Efraimu," na kama "taji la kiburi." "Taji" linawakilisha uongozi na "kiburi" kinawakilisha tabia ya kishetani.

Walevi wanatofautishwa na masalia ("mabaki") wanaokuwa "taji" ya utukufu wa Mungu, kwa kuwa wakati wa mvua ya masika Bwana anasimamisha "ufalme wa utukufu" Wake, kama ilivyowakilishwa kwa mfano aliposimamisha "ufalme wa neema" msalabani. Ufalme wa neema msalabani unawakilisha kwa mfano ufalme wa utukufu wakati wa sheria ya Jumapili.

Mvua ya mwisho ilianza mnamo 9/11, wakati ambao pia kulianza kutiwa muhuri kwa wale mia arobaini na nne elfu na hukumu ya walio hai. Wakati wa kutiwa muhuri, kumiminwa kwa Roho Mtakatifu kulianza mnamo 9/11, Yesu alipopuliza matone machache tu. Huo ndio msingi; na kumiminwa kwa Roho Mtakatifu katika Mwito wa Usiku wa Manane ni jiwe la kilele. "Ajabu" ni ishara ya kipindi cha kumiminwa kwa roho kuanzia "9/11" hadi sheria ya Jumapili.

Uashiraji wa "taji" kama ishara ya uongozi, ulio sambamba lakini kinyume, unawekwa wazi katika simulizi la Isaya sura ya ishirini na nane, wakati walevi wanaotawala Yerusalemu wanaachwa kando na uongozi wa kanisa la Mungu unakabidhiwa kwa mabaki. Hii inaonyesha mfano wa shamba la mizabibu. Taji la walevi linaondolewa, na wale elfu mia arobaini na nne ndipo wanakuwa taji linalowakilisha ufalme wa Kristo. Isaya anafundisha ukweli huohuo katika sura ya ishirini na mbili, Shebna anapotupwa katika nchi ya mbali na nafasi yake kuchukuliwa na Eliakimu. Iwapo ni walevi wa Efraimu au Shebna katika sura ya ishirini na mbili, wote wawili wanawakilisha uongozi wa watu waliokuwa chini ya agano la Mungu hapo kwanza ukiwa unaachwa kando.

Zekaria anabainisha tukio la Kuingia kwa Ushindi, ambalo pia ni Kilio cha Usiku wa Manane, na aya zinazofuata zinaafikiana na Isaya kwa kuwatambua watu wa Mungu kama taji.

Furahini sana, ee binti Sayuni; pigeni kelele za shangwe, ee binti Yerusalemu: tazama, Mfalme wako anakuja kwako; ni mwenye haki, na mwenye wokovu; mnyenyekevu, naye amepanda punda, na mwanapunda, mtoto wa punda. Nami nitaondoa gari la vita kutoka Efraimu, na farasi kutoka Yerusalemu, na uta wa vita utakatiliwa mbali; naye atasema amani kwa mataifa; na utawala wake utakuwa kutoka bahari hadi bahari, na kutoka mto hadi miisho ya nchi.

Na wewe pia, kwa damu ya agano lako, nimewatoa wafungwa wako kutoka katika shimo lisilo na maji.

Rudini kwenye ngome, enyi wafungwa wa tumaini; hata leo natangaza kwamba nitakurudishia maradufu; nitakapomkaza Yuda kuwa upinde wangu, na kuujaza upinde kwa Efraimu, na kuwaamsha wana wako, Ee Sayuni, dhidi ya wana wako, Ee Uyunani, na kukufanya uwe kama upanga wa shujaa.

Naye Bwana ataonekana juu yao, na mshale wake utatoka kama umeme; na Bwana Mungu atapiga baragumu, naye ataenda pamoja na vimbunga vya kusini. Bwana wa majeshi atawatetea; nao watameza, na watashinda kwa mawe ya kombeo; nao watakunywa, na kupiga kelele kama kwa mvinyo; nao watajazwa kama mabakuli, na kama pembe za madhabahu.

Naye Bwana Mungu wao atawaokoa siku hiyo kama kundi la watu wake; maana watakuwa kama mawe ya taji, yaliyoinuliwa kama bendera juu ya nchi yake. Kwa maana jinsi ilivyo kuu wema wake, na jinsi ilivyo kuu uzuri wake! Nafaka itawafurahisha vijana, na divai mpya wanawali. Zekaria 9:9-17.

Mstari wa kumi na moja (9:11) unasema, "Na wewe pia, kwa damu ya agano lako, nimewatoa wafungwa wako kutoka shimoni lisilo na maji." Kristo alithibitisha agano na wengi kwa juma moja, na juma hilo lilianza katika ubatizo wake. Kwa miaka mitatu na nusu Kristo alitembea miongoni mwa wanadamu, na katika kipindi cha mwisho cha miaka hiyo mitatu na nusu Kristo alitimiza unabii wa Zekaria uliotambulisha kuingia kwa ushindi kwa Masihi mjini Yerusalemu. Kilio cha usiku wa manane kilianzisha kipindi kilichopelekea kifo, maziko na ufufuo wa Kristo. Ubatizo wa Kristo unawakilisha kifo chake, maziko yake na ufufuo wake, hivyo mwanzo na mwisho wa kipindi cha miaka mitatu na nusu ni sawa.

Ubatizo wa Kristo ni mfano wa 9/11, na 9/11 inaashiria mwanzo wa kipindi kinachoishia katika sheria ya Jumapili. Wakati wa 9/11 mvua ya masika ilianza kunyesha manyunyu, na katika sheria ya Jumapili inamiminwa bila kipimo, kama ilivyodhihirishwa kwa mfano wakati Kristo alipowapulizia wanafunzi matone machache ya mvua kabla ya kumiminwa katika Pentekoste.

Zekaria 9:11 inaendana na 9/11 na pia Kilio cha Usiku wa Manane ambacho kinaongoza hadi sheria ya Jumapili. Katika 9/11 ujumbe wa Laodikia uliwasili kama kweli ya wakati huu kama ilivyotokea mwaka 1856 na 1888. Ujumbe wa Laodikia hutolewa kwa watu wasiotambua kuwa wamekufa. Wamo katika "shimo" bila ujumbe wa mvua ya mwisho, kwa maana shimo lao halina maji. Kama Laodikia ingetikia tu kubisha mlangoni pa mioyo yao, Bwana angewatoa shimoni, kwa maana hadi mlango wa rehema utakapofungwa katika sheria ya Jumapili wao ni "wafungwa wa tumaini."

Na wewe pia, kwa damu ya agano lako nimewatoa wafungwa wako kutoka kwenye shimo lisilo na maji. Rejeeni ngomeni, enyi wafungwa wa tumaini; hata leo natangaza kwamba nitakulipa maradufu. Zekaria 9:11, 12.

9/11 ilitia nguvu ujumbe uliowasili mwaka 1989. Ujumbe huo ni ujumbe wa malaika wa tatu, lakini katika muundo na istilahi za harakati ya marekebisho ya Wamileraiti, mwaka 1989 uliashiria kuwasili kwa malaika wa kwanza. Ujumbe wa malaika wa kwanza ulitiwa nguvu tarehe 11 Agosti 1840 kwa kutimizwa kwa unabii kuhusu Uislamu, na unaonyesha kwamba kuwasili kwa malaika wa tatu mwaka 1989 kungetiwa nguvu kwa kutimizwa kwa unabii kuhusu Uislamu.

Wakati unabii wa Uislamu ulithibitishwa tarehe 11 Agosti 1840, malaika wa Ufunuo 10 alishuka, hivyo kuonyesha kwa mfano kushuka kwa malaika wa Ufunuo 18 siku ya 9/11. Kutiwa nguvu kwa malaika wa kwanza mnamo 1840, na kutiwa nguvu kwa malaika wa pili mnamo 1844, vyote viwili vinaonyesha kwa mfano kutiwa nguvu kwa malaika wa tatu siku ya 9/11. Tarehe 18 Julai 2020 ilikuwa kuwasili kwa malaika wa pili kama ilivyoonyeshwa kwa mfano na masikitiko ya kwanza ya Wamileraiti tarehe 19 Aprili 1844. Historia za kutiwa nguvu kwa malaika wa kwanza na wa pili katika historia ya Wamileraiti, na pia historia ya kutiwa nguvu kwa malaika wa tatu siku ya 9/11, zinatoa ushuhuda wa kutiwa nguvu kwa ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane uliowasili Julai

2023.

Kipindi cha kutiwa muhuri kinaanza 9/11 na kuishia katika sheria ya Jumapili. Kinaanza kwa Kristo kupuliza matone machache ya mvua ya mwisho na kuishia kwa ndimi za moto zikibeba ujumbe kwa ulimwengu katika Pentekoste. Petro alitambua Pentekoste kuwa utimilifu wa Yoeli. Kwa kuwa hivyo ndivyo ilivyo, hili linathibitisha kwamba kupuliza kwa Kristo kulikuwa pia utimilifu wa Yoeli, kwa maana majira ya Pentekoste yana mwanzo na mwisho maalum yanayoonyesha kwamba Alfa pia ni Omega. Siku ya kufufuka kwa Kristo sadaka ya malimbuko ya shayiri ilitolewa, na baada ya siku hamsini katika Pentekoste sadaka ya malimbuko ya ngano iliinuliwa. 9/11 huwakilisha Mwito wa Usiku wa Manane unaowasili tu kabla na kuongoza kwenye sheria ya Jumapili. Utimilifu kamili wa uwakilishi wa Mwito wa Usiku wa Manane katika Zakaria 9:9 ni baada ya Julai 2023.

Shangilia sana, Ee binti Sayuni; piga kelele, Ee binti Yerusalemu: tazama, mfalme wako anakuja kwako; ni mwenye haki, naye ana wokovu; mnyenyekevu, naye amepanda punda, na juu ya mwana-punda, mtoto wa punda. Zekaria 9:9.

Hivyo, Zakaria anakubaliana na namna Isaya anavyoonesha kwa ishara kwamba watu wa Mungu ni taji, lakini anaongeza kwamba taji pia ni bendera, alipoandika, "kwa maana watakuwa kama mawe ya taji, yaliyoinuliwa kama bendera juu ya nchi yake," na zaidi ya hayo Zakaria anaakisi furaha inayohusishwa na alama za Yoeli za "nafaka" na "divai mpya," kwa kusema, "nafaka itawafanya vijana wafurahi, na divai mpya itawafurahisha wanawali." Tunapozingatia kumbukumbu ya walevi wa Efraimu katika sura ya ishirini na nane, tambua kwamba hii ndiyo sura katika Biblia inayobainisha "pumziko na kuburudishwa." Hiki ni miongoni mwa vifungu vikuu katika Maandiko kuhusu mvua ya mwisho, kwa hiyo walevi hawa wa Efraimu sharti wawe wale walevi ambao Yoeli anazungumzia.

Ole kwa taji ya kiburi, kwa walevi wa Efraimu, ambao uzuri wao mtukufu ni ua linalonyauka, lililo juu ya kichwa cha mabonde yenye unono ya wale walioshindwa na divai! Tazama, Bwana anao mmoja mwenye nguvu na hodari, ambaye kama dhoruba ya mvua ya mawe na tufani ya uharibifu, kama mafuriko ya maji yenye nguvu yanayofurika, ataitupa chini ardhini kwa mkono. Taji ya kiburi, walevi wa Efraimu, watakanyagwa chini ya miguu; na uzuri mtukufu, ulio juu ya kichwa cha bonde lenye unono, utakuwa ua linalonyauka, na kama tunda la mapema kabla ya kiangazi; ambalo aonae alipoliona, akiwa bado analishika mkononi, hulila kabisa. Siku hiyo Bwana wa majeshi atakuwa taji la utukufu, na kilemba cha uzuri, kwa masalia ya watu wake, na atakuwa roho ya hukumu kwa yeye aketiye kuhukumu, na nguvu kwa wale waigeuzao vita kuelekea lango. Lakini nao pia wamekosea kwa sababu ya divai, na kwa kileo wamepotea njia; kuhani na nabii wamekosea kwa kileo, wamezamishwa na divai, wamepotea njia kwa kileo; wanakosea katika maono, wanajikwaa katika hukumu. Kwa maana meza zote zimejaa matapishi na uchafu, hata hapana mahali palipo safi. ...

Kaeni, mshangae; pigeni kelele, liaeni; wamelewa, si kwa divai; wanayumba-yumba, si kwa pombe kali. Kwa maana Bwana amemimina juu yenu roho ya usingizi mzito, naye amefumba macho yenu; manabii wenu na wakuu wenu, waona maono, amewafunika. Na maono ya wote yamekuwa kwenu kama maneno ya kitabu kilichotiwa muhuri, ambacho watu humkabidhi

aliye na elimu, wakisema, Tafadhali, kisome; naye husema, Siwezi; maana kimetiwa muhuri. Na kitabu hicho hupewa yeye asiye na elimu, huku wakisema, Tafadhali, kisome; naye husema, Mimi si msomi.

Kwa hiyo Bwana akasema, Kwa kuwa watu hawa hunikaribia kwa vinywa vyao, na kwa midomo yao huniheshimu, lakini wameuondoa moyo wao mbali nami, na kicho chao kwangu kimefundishwa kwa maagizo ya wanadamu; kwa sababu hiyo, tazama, nitaendelea kufanya kazi ya ajabu kati ya watu hawa, naam, kazi ya ajabu na ya kushangaza; kwa maana hekima ya wenye hekima miongoni mwao itapotea, na ufahamu wa wenye busara miongoni mwao utafichwa. Ole wao wanaotafuta kwa kina kuficha shauri lao kwa Bwana, na matendo yao yako gizani, nao husema, Nani atatuona? Nani atatujua? Hakika mmegeuza mambo juu chini; je, mfanyanzi atahesabiwa kuwa kama udongo? Je, kilichofanywa kimuambie mfanyaji wake, Hajanifanya? Au kitu kilichotengenezwa kimuambie mtengenezaji wake, Hana ufahamu? Isaya 28:1-8; 29:9-16.

Bwana atafanya "kazi ya ajabu" miongoni mwa walevi wa Efraimu kwa kuwaondolea hekima na ufahamu, vile viwili vinavyohusishwa na kuelewa kuongezeka kwa maarifa wakati ujumbe wa kinabii unapofunuliwa. Ni wenye hekima ndio wanaoelewa. Sehemu ya "kazi ya ajabu" ni kuondoa maarifa yanayofunuliwa na Simba wa kabila la Yuda kutoka katika akili za walevi wa Efraimu. Utenganisho wa wenye hekima na waovu ni sehemu ya "kazi ya ajabu" ya Bwana. Hiyo ndiyo injili ya milele. Baada ya Kristo kuwaongoza Wayahudi wabishi kupitia mfano wa shamba la mizabibu na hivyo kuwanasa hata wakatoa hukumu yao wenyewe, akauliza swali kutoka Zaburi 118:

Jiwe walilolikataa wajenzi limekuwa jiwe kuu la pembeni. Hili ni tendo la Bwana; ni la ajabu machoni petu. Hii ndiyo siku aliyoifanya Bwana; tutashangilia na kuifurahia. Zaburi 118:22-24.

Bwana atafanya "kazi ya ajabu na ya kushangaza" juu ya walevi wa Efraimu na inajumuisha kuondoa uwezo wao wa kutambua ukweli. "Jiwe kuu la pembeni" ni la ajabu machoni pa wale walio na "divai mpya" ya Yoeli.

Walevi hawawezi kusoma kitabu kilichotiwa muhuri, wawe ni wa uongozi wanaowakilishwa kama 'wenye elimu' au ni walei wanaowakilishwa kama 'wasio na elimu'. Haiwezekani kwa walevi kuelewa kwa usahihi ushuhuda wa kinabii wa Maandiko unavyoonyeshwa kama 'kitabu kilichotiwa muhuri'. Walevi pia wametajwa mara mbili kuwa 'nje ya njia'. Tena hili limeandikwa katika Isaya ishirini na nane, andiko mashuhuri kuhusu mvua ya mwisho, ambapo Isaya anabainisha 'raha na kitulizo' ambacho walevi hawakutaka kusikia. 'Raha na kitulizo' ni ujumbe, kwa kuwa unaweza kusikika.

Ulevi huo umewatoa walevi nje ya "njia za kale" za Yeremia, yaani "njia" ya kutembea ndani yake ili kuipata mvua ya masika, ambayo Yeremia aliwakilisha kama "raha". Kukataa kwa walevi wa Efraimu ujumbe wa mvua ya masika ni mada maalum ya Neno la Mungu. Wamelewa kwa sababu walikataa kurudi katika historia ya msingi inayotoa kielelezo cha historia ya elfu mia arobaini na nne, ambayo ndiyo historia ya mvua ya masika.

“Kazi ya ajabu” inayotendwa juu ya walevi wa Efraimu hutokea wakati wa kumiminwa kwa mvua ya mwisho. Wakati wa mvua ya mwisho, ujumbe wa kujaribu unazalisha makundi mawili ya waabudu, ambayo yanaonyeshwa kwa “divai” wanayoikunywa. Waovu wamekataa kuweka matumizi yao ya kinabii juu ya mifululizo ya historia takatifu, na wale wanaotumia mbinu ya “mstari juu ya mstari” ya Isaya ishirini na nane hushiriki “divai mpya.” Ulevi wa waovu unaonekana katika kushindwa kwao kuelewa unabii, na hali yao ya upofu ilisababishwa na kutokutaka kurudi kwenye njia za kale za msingi. Yesu aliwakemea Wayahudi wabishi kwa kuwauliza kama waliwahi kusoma habari za jiwe lilikataliwa, nalo likawa jiwe kuu la pembeni.

Jiwe ambalo linakuwa jiwe kuu la pembe linaonyesha ukweli wa kinabii kwamba msingi au jiwe la pembe hurudiwa katika jiwe la kilele. Jiwe la alfa pia ndilo jiwe la omega. Kanuni ya msingi ya kinabii inayoweka na kudumisha mbinu ya mstari juu ya mstari (ambayo ndiyo mbinu ya mvua ya mwisho) ni kwamba mwanzo wa jambo huonyesha mwisho wa jambo. Kanuni ya msingi ya kinabii katika harakati ya Wamillerite ilikuwa kanuni ya siku kwa mwaka ilithibitishwa wakati malaika wa Ufunuo kumi aliposhuka. Kanuni ya msingi ya kinabii katika harakati ya elfu mia arobaini na nne ni kwamba mwanzo unaonyesha mwisho, ambayo ilithibitishwa wakati malaika wa Ufunuo kumi na nane aliposhuka.

Neno la kinabii la Mungu linaeleza kwa kina sana vipengele vinavyohusiana na mvua ya mwisho. Mojawapo ya ukweli huo ni kwamba walevi wa Efraimu hawana uwezo wa kutambua mvua ya mwisho, na hili lilionyeshwa kwa mfano na Wayahudi waliokuwa wakimwambia Petro kwamba wanafunzi walikuwa wamelewa. Kanuni kuu ya mbinu hiyo imewekwa wazi moja kwa moja kama Alfa na Omega mara kwa mara ndani ya Neno la Mungu, lakini Neno limefungwa kwao. Mbinu hiyo, kanuni kuu ya kinabii, na ujumbe wa mvua ya mwisho ni baadhi ya mada zilizotakaswa katika mstari wa kinabii wa historia unaowakilishwa kama "kazi ya ajabu."

Tena neno la Bwana wa majeshi likanijia, likisema, Hivi asema Bwana wa majeshi: Niliwekea Sayuni wivu mkuu, nami nikawaka kwa ajili yake kwa ghadhabu kuu. Hivi asema Bwana: Nimerudi Sayuni, nami nitakaa katikati ya Yerusalemu; na Yerusalemu itaitwa mji wa kweli; na mlima wa Bwana wa majeshi utaitwa mlima mtakatifu. Hivi asema Bwana wa majeshi: Bado wazee, wanaume na wanawake, watakaa katika mitaa ya Yerusalemu, na kila mtu akiwa na fimbo yake mkononi kwa sababu ya uzee. Na mitaa ya mji itajaa wavulana na wasichana wakicheza katika mitaa yake.

Hivi ndivyo asemaye Bwana wa majeshi; Ikiwa ni jambo la ajabu machoni pa mabaki ya watu hawa katika siku hizi, je, litakuwa pia la ajabu machoni pangu? asema Bwana wa majeshi. Hivi ndivyo asemaye Bwana wa majeshi; Tazama, nitaokoa watu wangu kutoka nchi ya mashariki, na kutoka nchi ya magharibi; nami nitawaleta, nao watakaa katikati ya Yerusalemu; nao watakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wao, kwa kweli na kwa haki. Hivi ndivyo asemaye Bwana wa majeshi; Na miwe imara mikono yenu, ninyi msikiao siku hizi maneno haya kwa kinywa cha manabii, waliokuwapo siku ile msingi wa nyumba ya Bwana wa majeshi ulipowekwa, ili hekalu lijengwe. Maana kabla ya siku hizi hakukuwa na ujira kwa mwanadamu, wala ujira kwa mnyama; wala hakukuwa na amani kwa yeyote atokaye wala aingiaye kwa sababu ya dhiki; maana niliwaweka watu wote, kila mtu dhidi ya jirani yake.

Lakini sasa sitakuwa kwa mabaki ya watu hawa kama katika siku za kwanza, asema Bwana wa majeshi. Zekaria 8:1-11.

Zekaria anasema, "Imarisheni mikono yenu, ninyi msikiao siku hizi maneno haya kwa kinywa cha manabii, waliokuwapo siku ile ambayo msingi wa nyumba ya Bwana wa majeshi uliwekwa, ili hekalu lijengwe." Kinachowatia nguvu watu wa Mungu ni ujumbe wa msingi unaokuwa jiwe la kilele. Ujumbe huo ni kwamba historia ya Wamileraiti inarudiwa katika historia ya wale mia arobaini na nne elfu.

Kristo anauliza, "Ikiwa ni ya ajabu machoni pa mabaki ya watu hawa katika siku hizi, je, pia itakuwa ya ajabu machoni mwangu?" Swali hilo linatambua kipindi cha kinabii cha "kazi ya ajabu" ya Mungu ambacho ni mada ya kila nabii, lakini pia hutambua ni lini harakati ya Laodikia ya wale elfu mia moja arobaini na nne hubadilika na kuwa harakati ya Filadelfia ya wale elfu mia moja arobaini na nne. Ni wakati uleule wanapotywa muhuri, na wakati huohuo harakati hubadilika kutoka ya kupigana hadi ya kushinda, ambako pia kazi ya kuunganisha uungu na ubinadamu miongoni mwa kundi hili la watu hukamilishwa wakati patakatifu linapotakaswa kwa kweli. Hili linaweza kutambulika katika mistari kwa kuwa historia ya kinabii inayoakilishwa na "kazi yake ya ajabu" ni ya ajabu machoni pa Mungu na machoni pa mabaki, na macho kwa macho ni ishara ya umoja. Umoja unaowakilishwa hapa unahusu kutiwa muhuri kwa watu wa Mungu wamfuatao Mwana-Kondoo kokote aendako, ambao wamefikia hatua ya kwamba wangependelea kufa kuliko kutenda dhambi na kuwakilisha vibaya tabia ya Kristo.

Micah anatambua historia ya msingi ya Israeli ya kale kama "mambo ya ajabu."

Kulingana na siku za kutoka kwako katika nchi ya Misri, nitamwonyesha mambo ya ajabu. Mika 7:15.

"Matendo ya ajabu" ni historia ya msingi ambayo ni "ya ajabu" kwa sababu historia ya msingi inarudiwa katika historia ya mwisho, inayowakilishwa na jiwe la kilele. "Matendo ya ajabu" ni historia inayanzia kwa jiwe kuu la pembeni na kuishia kwa "jiwe la kilele." "Matendo yake ya ajabu" yalidhihirishwa katika historia ya Musa na kurudiwa katika historia ya Kristo. Musa alikuwa jiwe kuu la pembeni na Kristo alikuwa jiwe la kilele. Kinabii, Musa ni Alfa na Kristo ni Omega.

"Akianzia na Musa, mwanzo kabisa wa historia ya Biblia, Kristo alifafanua katika Maandiko yote mambo yanayomhusu Yeye mwenyewe." *The Desire of Ages*, 797.

Musa alifundisha, na Petro alitumia maneno ya Musa katika Siku ya Pentekoste kuonyesha kwamba Musa alikuwa mfano wa Kristo.

Lakini mambo hayo, ambayo Mungu alitangulia kuyaonyesha kwa kinywa cha manabii wake wote, ya kwamba Kristo alipaswa kuteseka, ameyatimiza hivyo. Basi tubuni, na geukeni, ili dhambi zenu zifutwe, ili zipate kuja nyakati za kuburudishwa kutoka kwa uwepo wa Bwana; naye atamtuma Yesu Kristo, ambaye tangu hapo alihubiriwa kwenu; ambaye sharti mbingu impokee hata nyakati za kurejeshwa kwa mambo yote, ambayo Mungu amesema kwa kinywa cha manabii wake watakatifu wote tangu mwanzo wa ulimwengu. Kwa maana Musa kweli

aliwaambia baba zetu, Bwana Mungu wenu atawainulieni nabii kutoka kati ya ndugu zenu, kama mimi; yeye mtamsikia katika mambo yote atakayowaambia ninyi. Na itakuwa kwamba kila nafsi isiyemsikia huyo nabii itaangamizwa kutoka miongoni mwa watu. Naam, na manabii wote kuanzia Samweli na wale waliokuja baada yake, wote walionena, wametabiri vivyo hivyo juu ya siku hizi. Matendo ya Mitume 3:18-24.

Dhana kwamba Musa ni alfa na Kristo ni omega ilithibitishwa na ushuhuda wa pili wa Petro juu ya Musa wakati wa kumiminwa kwa Roho Mtakatifu siku ya Pentekoste, na kwa kufanya hivyo Petro anasisitiza na kubainisha kwamba kipengele kikuu cha ujumbe wa mvua ya mwisho (na mabishano yaliyoibuliwa dhidi yake) ni kanuni ya kinabii ya “alfa na omega.” Kanuni hiyo, kwa ajili ya elfu mia moja arobaini na nne, ndiyo inayolingana na kanuni ya mwaka-siku katika historia ya Wamileraiti. Kanuni ya “alfa na omega” ni kanuni ya “msingi kuwa jiwe la kilele,” ni kanuni za “Musa na Mwanakondoo;” na kwa hiyo inatambuliwa kwa uvuvio kama mojawapo ya beti katika wimbo wa shamba la mizabibu, ambao pia ni wimbo wa Musa na Mwanakondoo.

Mwanzo na mwisho, kama yanavyoonyeshwa na mistari mbalimbali ya kinabii, huwakilisha historia ambayo Mungu anatumiza "matendo yake ya ajabu", na ni nuru inayotokana na kutambua kile ambacho ishara ya "matendo ya ajabu" inawakilisha, inayomgeuza mtu wa Laodikia awe wa Filadelfia, hivyo kuwa jiwe katika hekalu linalojengwa, kama vile hekalu la Wamileraiti lilivyojengwa kwa miaka 46 hadi kufikia Oktoba 22, 1844, wakati Bwana alikuja ghafla katika hekalu Lake.

Ikiwa kweli mmeonja ya kuwa Bwana ana wema. Kwa yeye mnayemjia, kama jiwe lililo hai, lililokataliwa kweli na wanadamu, bali limechaguliwa na Mungu, tena lenye thamani; nanyi, kama mawe yaliyo hai, mnajengwa kuwa nyumba ya kiroho, ukuhani mtakatifu, ili mtoe sadaka za kiroho, zipendezazo kwa Mungu kwa njia ya Yesu Kristo. Kwa hiyo pia limeandikwa katika Maandiko, Tazama, naweka Sayuni jiwe kuu la pembe, teule, lenye thamani; na yeyote amwaminiye hataaibika. Basi kwenu ninyi mnaoamini, yeye ni wa thamani; bali kwa wale wasiotii, jiwe lile walilolikataa wajenzi, hilo limekuwa kichwa cha pembe, na jiwe la kujikwaa, na mwamba wa kukwaza; kwao wale wajikwazao kwa neno, kwa kuwa hawatii; ambalo kwa ajili hiyo pia walikusudiwa. Bali ninyi ni kizazi teule, ukuhani wa kifalme, taifa takatifu, watu wa milki ya Mungu; ili mtangaze sifa za yeye aliyewaita kutoka gizani kuingia katika nuru yake ya ajabu; ninyi mliokuwa zamani si watu, bali sasa ni watu wa Mungu; mliokuwa hamjapokea rehema, bali sasa mmeipokea rehema. 1 Petro 2:3-10.

Kuitwa katika nuru yake ya ajabu hutambulisha wakati mwito unapotolewa, kwa maana alama ya njia ya 1888, ambayo kwa uvuvio inawekwa sambamba na uasi wa Kora katika historia ya alfa ya Musa, inapoletwa katika siku za mwisho inaambatana na 9/11, wakati ujumbe wa Laodikia unafika pamoja na malaika wa tatu kulingana na uvuvio. Walaodikia katika unabii ni "vipofu," ikimaanisha wako gizani, na mwito wa kutoka gizani ulianza wakati ujumbe wa Laodikia ulipowasili mnamo 1856, 1888 na 9/11. Mnamo 9/11 "mwito wa kutoka gizani" haukuwa tu mwito wa kuelewa nuru ya malaika wa Ufunuo kumi na nane, bali pia mwito kwa msikilizaji kuingia katika historia yenyewe ambamo "matendo ya ajabu" ya Mungu yatakata utimilifu wake kamilifu.

Imethibitishwa mara kwa mara katika kipindi cha miongo mitatu iliyopita kwamba ufafanuzi wa kinabii wa "injili ya milele" ni historia ambayo ukweli wa kinabii unafunguliwa muhuri na kuanzisha mchakato wa kupimwa wa hatua tatu, wenye sifa mbili bainifu zinazoonekana katika majaribio hayo matatu. Majaribio mawili ya kwanza ni tofauti kwa asili na lile la tatu, kwa kuwa la tatu ni kipimo cha lakmusi kinachoonyesha iwapo ulifaulu majaribio ya kwanza na ya pili. Tofauti nyingine katika injili ya milele ni kwamba ni lazima ufaulu jaribio la sasa ili kushiriki katika jaribio linalofuata.

Historia ya "matendo ya ajabu" pia ndiyo historia ambapo "injili ya milele" hufikia kilele chake, kwa kuwa saa ya hukumu inayotangazwa na malaika wa kwanza na inayotambuliwa kama injili ya milele inapata utimilifu wake kamili kuanzia 9/11. Hukumu ambayo Wamileraiti walikuwa wakionywa kuihusu ilikuwa Oktoba 22, 1844, wakati mlango ulipofungwa katika mfano wa wanawali kumi, hivyo ikiashiria sheria ya Jumapili, wakati mlango unafungwa tena katika mfano wa wanawali kumi. 9/11 inatangaza kwamba saa ya hukumu ya utekelezaji ya Mungu inaanza wakati wa sheria ya Jumapili, kama vile Wamileraiti walivyotangaza kwamba saa ya hukumu ya uchunguzi ilianza Oktoba 22, 1844.

Kuanzia 9/11 hadi sheria ya Jumapili ni kipindi kinachowakilishwa kama "matendo ya ajabu ya Mungu," na kama vile jiwe la msingi linalokuwa "jiwe kuu la pembe," na kama vile "msimu wa Pentekoste," na kama vile "Habakuki sura ya pili," na kama vile "wakati wa kutiwa muhuri wa mia na arobaini na nne elfu," na kama vile "wakati wa jaribio la sanamu ya mnyama," na kama vile "injili ya milele," na kama vile "historia takatifu ya 1840 hadi 1844," na kama vile historia ya "Ufunuo sura ya kumi," na kama vile "historia kutoka kwa ubatizo wa Kristo hadi kifo Chake."

Historia iliyowakilishwa katika fraktali kupitia ubatizo wake ilianza kipindi cha siku 2520 kilichoishia msalabani. Ubatizo wa Kristo uliwakilisha kifo chake, kuzikwa kwake na ufufuo wake, mambo ambayo yalitimia kihalisi mwishoni mwa siku 1260.

Wakati Roho Mtakatifu alishuka wakati wa ubatizo wa Kristo, kuliashiria kushuka kwa malaika wa Ufunuo kumi na nane mnamo 9/11. Baada ya siku 1260 za kinabii, matukio yaliyoashiriwa na ubatizo yalitimia kihalisi msalabani. Historia kutoka ubatizoni hadi msalabani ina historia ya alfa ya mfano, ambayo hutimizwa kihalisi mwishoni mwa kipindi hicho. Historia za alfa na omega ni fraktali za historia yote kwa ujumla. Historia kutoka ubatizoni hadi msalabani ni "matendo ya ajabu ya Mungu," na historia hiyo pia inawakilishwa na "ubatizo wa Kristo" na pia na "kifo Chake halisi, maziko Yake na ufufuo Wake," na hivyo pia na "ubatizo wa Israeli wa kale katika Bahari ya Shamu," na pia na "ubatizo wa nafsi nane wakati wa historia ya Nuhu." Vipindi vyote hivi vinawakilisha historia ya "matendo Yake ya ajabu."

Linapokuja suala la nambari nane kama ishara ya ufufuo, ni kupitia zile nafsi nane zilizokuwa kwenye safina ndipo nambari nane hutajwa kwa mara ya kwanza kama ishara; na kwa mujibu wa kanuni ya kutajwa kwa mara ya kwanza, maelezo yote ya kinabii yapo katika kutajwa huko kwa kwanza. Zile nafsi nane zinatoka dunia ya zamani kwenda dunia mpya, sivyo?

Nafsi zile nane zilinusurika wakati wa mvua, lakini wote waliokataa ujumbe wa onyo kuhusu mvua walikufa, sivyo? Nafsi zile "8" zinazokwenda katika dunia mpya, zinazowakilishwa na

historia ya ujumbe wa onyo uliokataliwa, mlango uliofungwa, mvua na dunia mpya, zilipitia mabadiliko ya enzi kutoka ulimwengu wa zamani hadi ulimwengu mpya.

Mabadiliko ya kipindi yanayowatambulisha nafsi nane ambazo ndizo laki moja na arobaini na nne elfu ni mpito kutoka Laodikia hadi Filadelfia, ambao pia ni mpito kutoka katika kanisa linalopigana linaloundwa na ngano na magugu hadi kanisa la ushindi linaloundwa tu na sadaka ya malimbuko ya ngano inayoinuliwa kama ishara ili ulimwengu wote uione, sawa na kutazama mashua moja pekee juu ya maji yenye dhoruba. Watu hao ndio wale 8 walio wa 7, na historia ya uvukaji wa safina na uvukaji wa Bahari ya Shamu vyote ni vielelezo vya "matendo Yake ya ajabu."

Nafsi hizo ndizo zilizofufuliwa kama utimilifu wa Ufunuo 11:11. Hao ni watu wa agano la Mungu, wanaowakilishwa na baba yao Ibrahimu, ambaye alibeba ishara ya agano kupitia tohara iliyopaswa kufanywa siku ya nane.

Mistari hii yote inawakilisha kipindi kilekile, nacho kinaanza na misingi ya 9/11 na kuishia kwenye sheria ya Jumapili. 9/11 ni jiwe la msingi na sheria ya Jumapili ni jiwe la kilele. Katika historia ya kujenga upya Yerusalemu wakati wa Nehemia na Ezra, msingi ulikamilishwa wakati wa historia ya amri ya kwanza, na hekalu lenyewe likakamilika kabla ya amri ya tatu kwa muda mrefu. Katika historia ya Wamileraiti, misingi iliwekwa mnamo Mei 1842 wakati chati ya 1843 ilipochapishwa. Hekalu la Wamileraiti lilipaswa kujengwa kwa miaka arobaini na sita, kuanzia 1798 hadi 1844. Kabla ya Oktoba 22, 1844 hekalu la Wamileraiti lilikuwa limekamilika, jiwe la kilele likiwa Kilio cha Usiku wa Manane. Kilio cha Usiku wa Manane kilipohitimia Oktoba 22, 1844, alfa na amri ya tatu ya 457 KK vilikuwa vimekutana na mfanowe katika omega ya 1844. 457 KK kama alfa ya miaka 2300 na 1844 kama omega. Vyote viwili ni sawa katika ngazi moja, kwa maana amri au malaika vyote ni ujumbe, na vyote viwili vinaashiria sheria ya Jumapili, ambako kutakuwa na amri na ambako ujumbe wa malaika wa tatu utakua na kuwa Kilio Kikuu.

Kuanzia mwaka 457 KK hadi 408 KK, miaka arobaini na tisa ilitambuliwa na Danieli kama kipindi ambacho Wayahudi wangemaliza kujenga "barabara itajengwa tena, na ukuta, hata katika nyakati za taabu."

Basi ujue na ufahamu kwamba tangu kutolewa kwa amri ya kuurejesha na kuujenga Yerusalemu hata kwa Masihi, Mkuu, kutakuwa na majuma saba, na majuma sitini na mawili; barabara itajengwa tena, na ukuta, hata katika nyakati za taabu. Danieli 9:25.

457 KK na 1844 ni Alfa na Omega wa unabii wa miaka 2300. Vyote viwili vinaashiria sheria ya Jumapili, kwa kuwa, kama Alfa na Omega, ni sawa, na kukatishwa tamaa kwa 1844 kumewekwa sambamba kwa uvuvio na kukatishwa tamaa la msalaba. Ikiwa 1844 inaashiria msalaba, na kweli ndivyo, basi mwenzake wa Alfa (457 KK) pia hufanya hivyo. 1844 hadi 1863 kunaonyesha mchakato wa kujaribiwa wa malaika wa tatu. Mchakato huo wa kujaribiwa unawakilishwa na miaka 49 kati ya amri ya tatu—amri ya sheria ya Jumapili—na kukamilika kwa kazi ya barabara na ukuta kunakotokea katika nyakati za taabu.

457 K.K. hadi 408 K.K. ni historia ya alfa ya miaka 2300 inayodhihirisha historia ya omega ya 1844 hadi 1863. Historia hizo mbili zinaonyesha historia ya wale mia arobaini na nne elfu baada ya

kutiwa muhuri wakati wa sheria ya Jumapili hadi mlango wa rehema kwa wanadamu utakapofungwa. Kazi ya wale mia arobaini na nne elfu ni kuwaita wanaume na wanawake warudi kwenye "njia za kale" ambazo Isaya anazitambua kama kujenga upya mahali palipoharibiwa zamani, na ambazo Yereimia anazitambua kuwa njia inayoelekea kwenye ujumbe wa mvua ya masika. "Ukuta" ni sheria ya Mungu ambayo wale mia arobaini na nne elfu watainua kama bendera mbele ya ulimwengu wote. Hili litatokea katika nyakati za taabu za ole wa tatu wa Uislamu, kwa maana ni Uislamu unaowakasirisha mataifa. Kazi hiyo na nyakati hizo za taabu zitaendelea hadi Mikaeli atakaposimama.

Hivyo, ikiwa unaweza kuona kwamba 457 Kabla ya Kristo hadi 408 Kabla ya Kristo ni kipindi cha kinabii kilichoanza kwa amri ya tatu na kilikuwa kielelezo cha kipindi cha kinabii kilichoanza mwaka 1844 kwa kuwasili kwa malaika wa tatu na kikamalizika mwaka 1863, basi unaweza kuona kwamba uhusiano wao na unabii wa miaka 2300 kama mwanzo au mwisho unawatambulisha kama alfa na omega katika uhusiano wao kwa wao. Nyakati zenye taabu za Nehemia zinaonyesha nyakati zenye taabu kabla ya na wakati wa Vita vya wenyewe kwa wenyewe. Kipindi cha miaka 49 katika historia ya alfa kinawakilisha kipindi cha miaka 19 katika historia ya omega. Kipindi hicho cha miaka 19 pia kiliwakilishwa na miaka 19 iliyo mwanzoni mwa unabii wa miaka 65 wa Isaya.

Maana kichwa cha Siria ni Dameski, na kichwa cha Dameski ni Resini; na katika muda wa miaka sitini na mitano Efraimu atavunjika, asiwe taifa. Isaya 7:8.

Isaya alitoa unabii huu mwaka 742 K.K., na miaka 19 baadaye, mwaka 723 K.K., ufalme wa kaskazini ulitekwa na kupelekwa utumwani kwa miaka 2520, kukoma mwaka 1798. Miaka 19 kutoka 742 K.K. hadi 723 K.K. inalingana na miaka 19 kutoka 1844 hadi 1863, kwa maana miaka 19 ya kwanza ndiyo alfa ya unabii huu na miaka 19 ya mwisho ndiyo omega. Katika kipindi cha miaka 19, mfalme mwovu Ahazi alikabiliwa na Isaya kwa ujumbe wa mvua ya mwisho, kama unavyowakilishwa katika mstari wa nane kuwa ni ujumbe wa "mara saba." Ahazi alikataa ujumbe huo, kama vile Uadventista wa Millerite wa Laodikia ulivyofanya mwaka 1863.

Katika kipindi hicho, kuhani mkuu wa Ahazi alitembelea Ashuru, akarudisha ramani ya hekalu lao la kipagani, na Ahazi akaamuru lijengwe katika ua wa hekalu la Mungu. Kauli hii inafanana na hadithi ya nabii asiye mtii ambaye hakupaswa kurudi Yuda kwa njia ile ile aliyokuja, lakini alirudi hivyo hivyo na akadanganywa na nabii wa uongo na mdanganyifu, ikiashiria kurudi kwenye mbinu za Kiprotestanti zilizokengeuka ili kuepuka uelewa wa Wamileraiti kuhusu "nyakati saba," katika utimilifu wa klasiki wa mbwa kurejea kwenye matapishi yake mwenyewe.

Hili lilikuwa likitokea wakati vita vya wenyewe kwa wenyewe kati ya ufalme wa kaskazini na ufalme wa kusini vilipokuwa vikianza, hivyo kuakisi Vita vya Wenyewe kwa Wenyewe nchini Marekani wakati kipindi cha miaka 19 kiliporudiwa. 742 KK hadi 723 KK vinawakilisha kipindi cha miaka 19 cha 1844 hadi 1863, ambacho kinawakilisha kipindi kutoka sheria ya Jumapili hadi kufungwa kwa muda wa rehema. Historia ya 9/11 hadi sheria ya Jumapili ni historia ya jaribio la picha ya mnyama ndani ya Marekani ambalo hurudiwa katika jaribio la picha ya mnyama la ulimwengu linaloanzia sheria ya Jumapili. Kwa sababu hiyo, vipindi vya miaka 19 vinavyowakilisha sheria ya Jumapili hadi kufungwa kwa muda wa rehema, vinawakilisha pia

historia ya 9/11 hadi sheria ya Jumapili, ambayo ndiyo historia ya "matendo Yake ya ajabu."

Tutaendelea katika makala ijayo.

Neno la Bwana likanijia, na kusema, Mwana wa binadamu, mithali gani hiyo mliyo nayo katika nchi ya Israeli, isemayo, Siku zinakawia, na maono yote hayatimia? Basi uwaambie, Hivi ndivyo asemavyo Bwana MUNGU; nitaikomesha mithali hii, wala hawataitumia tena kama mithali katika Israeli; bali uwaambie, Siku ziko karibu, na utimilifu wa kila maono. Kwa maana hayatakuwapo tena maono ya ubatili, wala ubashiri wa kujipendekeza ndani ya nyumba ya Israeli. Kwa kuwa mimi ndimi Bwana; nitasema, na neno nitakalosema litatimia; halitakawia tena; maana katika siku zenu, enyi nyumba yenye uasi, nitalisema neno, nalo nitalitimiza, asema Bwana MUNGU.

Tena neno la Bwana likanijia, kusema, Mwana wa mwanadamu, tazama, watu wa nyumba ya Israeli husema, Maono ayaonayo ni ya siku nyingi zijazo, naye anatabiri habari za nyakati zilizo mbali. Basi uwaambie, Hivi ndivyo asemavyo Bwana MUNGU; Hakuna neno langu litakalocheleweshwa tena, bali neno nililolinena litatimizwa, asema Bwana MUNGU. Ezeieli 12:21-28.